

SZILÁGYOSOMLYÓ

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 16 K, fél évre 8 K, negyedévre 4 K.
Egyes szám ára 40. fillér.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Társzerkesztő:

B. JÓZSA GYULA.

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 30 korona.

Nyiltér soronként 2 korona.

→← Magánhirdetések meggyőzés szerint. →←

A kommunizmus végső alkonya Budapesten.

Közlekedési eszközeinknek és állapotainknak majdnem állandósult bénultsága szinte állandóan bénulttá teszi a közéletre oly igen fontos hírszolgáltatást is. Kisebb-nagyobb távolságban pedig nem is csak az országot, hanem mondhatni az egész világot érdeklő események nagy sokasággal, mint oceánban habra-hab, úgy tolnak peroról-perore. Nemosak a tudnivaló, de azzal kapcsolódottan az életösztön is sovárgó mohósággal vágyik a sürű és nagy eseményekről hiteles tudósításokat nyerhetni. És mindnyájunknak e közös vágya alig-alig, sőt sokszor nem napokon, de heteken keresztül egyáltalán nem nyer kielégítést. A nemtudás átkos sötétje hosszan-hosszan vakokká teszi.

Am néha mintha éj sötétjét egy szikrázó villám basítja át, a sötétségben ülők is látnak nagy világosságot. Hogy ne legyen rajtunk örökös a vakság, érkezik olykor-olykor láthatárunk bezártságán kívülről egy-egy igazi és őszinte híradás. Olyan, a mely tényeket tár föl. A mely kétségbevonhatatlan igazságot közöl.

Ilyen hír érkezett hozzánk a most mulott hét második felében. És ez a hír olyan ténynek valóságáról beszélt, a melyet majdnem kivétel nélkül mindnyájan epedve vártunk.

A kommunizmus végső alkonyáról Magyarországon szívében, Budapesten.

Egyszerű szavakkal az a hír nyert mindenfelől megerősítést, hogy a Budapesten rémuralmat gyakorló kommunisták, Kun Béla és társai, belátva állásuk tarthatatlan voltát, eszevesztetten visszavonultak az ország fővárosába benyomuló román haderő elől, amely az alatt, míg az ántánt-hatalmak afelett tanakodtak, miként lehetne a kommunizmus továbbterjedésének véget vetni, — az ántánt külön megbízása nélkül, sőt talán éppen ellenzésére — Budapestet elfoglalta és ezzel az a kommunizmus, melyet minden becsületes ember úgy ismert meg, mint a népek, nemzetek közéletének sorvasztó rákfénjét, — végkép megbukott, eltűnt a földszínéről.

A hírvételnek napján országszerte felekezeti-különbség nélkül a templomokban megkondultak a szent harangok és órák hosszat hirdették, hogy a világ e csufja-rosza, a mely rutul életre kelt, a mely gazul élt és visszaélt egy nehéz órában véletlenül kezei közé került hatalomnak, — ép oly rutul és gazul elpusztult.

És minden jóérzésű ember úgy érezte, hogy a szent harangok zugásában Istennek igazsága szól és hirdeti a méltatlanul meggyőzötteknek — szabadulást.

Színház.

Augusztus 7-én (csütörtökön) premiére, mely nem hiában vonzott nagyszámú közönséget. A Pillangó főhadnagy 3 felvonásos operette. Muzsikáját tehetségesebb zeneiről nemzedékünk egyik sokat ígérő ifjú tagja, Komjáthy Károly sikerülten komponálta. E kompozíció szinte felejteti a Martos Ferenc által elkövetett szövegnek gyöngességét. Az előadás maga a jobbakk közül való. A címszerepet (Radnóty) teljes animóval játszotta Szalontay. Partnerének (Kalinkának) szerepében Pataky tártá föl operetteprimadonnai képességeinek legjavát. A féltékenykedő ezredes és bájos kis feleségét Sugár és Zsolnay élethűen alakították. Hasonlóan a »zordon« tábornokot Ujváry. A kis Rottenberg grófit Fejérváry adta a tőle már megszokott comme il faut kedves játzsággal. A hadiönkéntes Csollán szerepében Galantay s a Kovács őrmester szerepében Kubinszky jóízű karrikatúrákat adtak.

Augusztus 8-ára (péntekre) szintén a Pillangó hadnagy volt kitűzve. Még délután 4 órakor is úgy állott a dolog, hogy este ez a darab jó. De a későbbi órákban a kulisszák mögötti életben két nagyon sajnálásra méltó baleset incidenciája keresztet húzott az estére hirdett darab előadásán. Előbb a primadonna lett játszóképtelen »beteg«, később a főszerepet viendő tenorista jutott nem betegségbe, de még annál is rosszabb játszóképtelen állapotba. Így aztán este a színházba gyűlt nagy közönségnek jogos bosszúságára nem a kitűzött darab, hanem a Tatárjárás került színre — nagy hirtelenséggel összeszokkált szereposztással. Ily körülmények között nem csoda, hogy az előadás szokatlanul vontatott volt.

Augusztus 9-én (szombaton) két érdekesség teltette meg a nézőteret. Egyrészt a régi jóhírú Dumas-darab, A kaméliás hölgy, másrészt azon tény, hogy az előadás Pálóczy Kató jutalmazását célozta. A címszerepet természetesen a jutalmazandó játszotta. A nehéz szerep mindenik fázisába lelket öntött, úgy a tisztítóan ébredő mély szerelemnek, mint a lemondónak hangjait híven tolmácsolta. De különösen megható volt a lemondásnak és a haldoklásnak lélekkrázó jeleneteiben. Partnerének, az ifjú Duvalnak szerepében jó szalonhős szerelmest adott Ujváry. Az öreg Duval szerepében a gyermekeinek boldogságáért aggodalmas édes atyát meleg hangon szólaltatta meg Sugár. A többi szereplők is megtették a maguk tennivalóját — becsületesen.

Az augusztus 10-iki (vasárnapi) előadásról és az azutániakról szóló referádáink — tárgyalalmaz miatt — jövő számunkban jönnek.

KÜLÖNFÉLÉK.

Rózsát hervasztó felhős alkonyon.

Rózsát hervasztó felhős alkonyon,
Kacagva törted össze szívemet;
Rózsát hervasztó felhős alkonyon
Örjögve zúgtam, téptem testemet.
Rózsát hervasztó felhős alkonyon
Elhaltak egytől-egyig vágyaim,
Rózsát hervasztó felhős alkonyon
Eltűntek mind bűbájos álmaim;
Rózsát hervasztó felhős alkonyon
Minden veszett és semmim sem maradt;
Rózsát hervasztó felhős alkonyon
Assátok meg jó mélyre — siromat!
Burányi Albert.

— Zenés mise a róm. kath. templomban. Augusztus hó 20-án, Szent István király ünnepe alkalmából a 9 órai nagy mise zenekisérettel és énekkar közreműködésével lesz. A műkedvelőkből alakult ének- és zenekar Szánka Antal zenetanár latin miséjét adja elő a szerző vezetésével. Az egyházi zenét kedvelő közönség kedvéért közöljük e hirt.

— Új vasúti díjszabás lépett életbe aug. elsejével. Eszerint a menetdíjak, a postyás és árúk előbbi díjtételei, az összes mellékilletékek, valamint a külön rendeletek alapján engedélyezett összes kedvezményes díjtételek, sőt a személydíjszabásra vonatkozók is 50 százalékkal felemeltettek.

— A 10, 20, 50, 100, 1000 és 10,000 koronás bankjegyek lebélyegzési idejét augusztus 28-ig meghosszabbították. Ezen határidő után a lebélyegzetlen bankjegyeket elkobozzák s tulajdonosait megbüntetik.

— Szatmár és Nagykároly megyeszékhely lesz. A »Szatmármegyei Közlöny« írja: A Szatmár városi küldöttség a megyeszékhely kérdésében felkereste Maniu Gyulát, a nagyszebeni Kormányzó Tanács elnökét és arra kérte, hogy ezt a rég vajdó kérdést oldja meg és döntsön Szatmár város javára. Maniu Gyula a megyeszékhely kérdésében a küldöttség előtt úgy nyilatkozott, hogy Szatmár feltétlenül megyeszékhely lesz. A Kormányzótanács ugyanis kidolgoz-

tatott már egy programot, mely szerint Szatmármegyeének azon járásai, amelyek a végleges békekötés után román impérium alatt maradnak, Ugocsa megyével egy megyévé egyesíttetnek, amelynek székhelye Szatmár lesz. A nagykárolyi járás, valamint az azt környező és román impérium alá tartozó Szabolcs és Szilágy megyei járasok szintén külön megyévé alakítatnak és ennek a megyének székhelye Nagykároly városa lesz.

— Erdélyben érvénytelenek a magyarországi követelések. A nagyszebeni kormányzótanács hivatalos lapjában néhány nappal ezelőtt rendkívül fontos rendelet jelent meg, amely azt tartalmazza, hogy a jelenlegi Magyarország területén lakó személyekkel szemben fizetési kötelezettsége van, azt nem szabad teljesíteni, sőt még a bankoknak és a cégeknek a magyar területre áttutalni sem szabad összegeket.

— Nagy szaporaság. Magyarkecel községben Bordás Lászlóné földmiveső a napokban hármas ikreket szült. Ugy az anya, mint a két fiú és egy leány legjobb egészségben vannak.

— Állatösszeírás. A polgármester hírdményileg hívja fel a város közönségét, hogy a tulajdonukban levő szarvasmarhák, lovak, szarvak, juhok, kecskék és sertések számát a rendőrfőkapitányi hivatalnál, f. hó 13-ától kezdődően d. e. 9—12 és d. u. 3—5 órákban 5 nap alatt, a törvényes következmények terhe alatt jelentsek be. Ez alapon fog egy a termelőknél, mint a közellátásra utaltaknak a szükséges termény megállapítani és kiutaltatni.

— Az idegenek összeírására vonatkozó nagyszebeni kormányrendelet, valamint a szilágyosomlyói román főgimnáziumban a beiratkozások és a tanév megkezdésére vonatkozó hivatalos kommunikék, ugyszintén a dohánytermesztésre vonatkozó 1919—IV. 4079. sz. pénzügyigazgatósági rendelet jelen számunknak térhínya miatt elmarad. Mindezekről az illetékes hatóságok tájékoztatást falragaszok és dobzó útján már adtak. Aki ez ügyekben bővebb felvilágosítást óhajt, sziveskedjék a megfelelő hivataloknál érdeklődni, nevezetesen az idegenekre vonatkozó ügyekben a rendőrfőkapitányi hivatalban, a gimnáziumi ügyekben a gimnázium igazgatóságánál, dohánytermelési ügyekben pedig a városi tanácsos hivatalos helyiségében.

— Két hónapos a »Tavaszi«. Nyolcadik számához érkezett el a »Tavaszi« és ma már nyilvánvaló, hogy azokat az ígéreket, amelyeknek megvalósítását felvette programjába, még a mai kivételos viszonyok között is be tudta váltani. A nyolcadik számba Zsolt Béla írt »Menj kedvesem« című bevezető cikket. Dr. Hollaender Rózsi az új német líráról közöl erőteljes tanulmányt. Kormos Ferenc és Bíró László pompás novellákat írtak. Külön szenzációjú a számnak Törzs Jenőnek, a budapesti Magyar színház nagyszerű művészeinek »Az árnyam« című verse. Meglepően friss és tehetséges verseket írtak a »Tavaszi«-ba Kempner Magda és Kesznár Iza. A kritika rovatban Jávör József Tibor Ernő új képeiről, Wertheimstein Viktor Balogh Istvánról közölnek tanulmányt. Ebben a számban fejeződik be a Shaw-vígjáték és folytatódik Standhal regénye. A dus tartalomhoz csatlakoznak a szokásos bő rovatok.

— Szeptember elsejétől elemi iskolai tanulókat magánvizsgákra előkészít, német nyelvet, zongorát, kézimunkát tanít Puskásné Gencsy Irén.

Eladó

Szilágyosomlyón, a város középpontján, egy 5 szobából és megfelelő mellékhelyiségekből álló modern ház. Cím a kiadóhivatalban.

Nyilttér. Nyilatkozat.

Alantírott nyilatkozatom, hogy fogadott fiam Abrahám Barnának semmiféle ingó, vagy ingatlan eladására meghatalmasítást nem adtam s amennyiben ő ilyet mutatna fel, az hamis. Eladással érvénytelennek nyilvánítom.

Kérek mindenkit, hogy neki kölesőt ne adjon, mert azt megfizetni nem fogom.

Értesülésem szerint nevezett fogadott fiam oszplógépmot eladta, annak árából 6000 koronát felvett s azóta folyton lumpol. Tudomására hozom mindenkinek, hogy fogadott fiam bűnös uton jutott a pénzhez, asszal rendelkeznie jogában nem áll.

Ellene a törvényes lépéseket megtettem.

Nagyvárad, (Dorogos oldal 23.) 1919. augusztus 6.

Abrahám Gábor,
szőlőbirtokos,
volt sarmasági lakos.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Szobafestést

és

cimfestést

jutányos árban készítek.

Lázárovits Simon.

Meghívó.

A „Szilágyssomlyói központi szeszfőző szövetkezet”

második évi rendes közgyűlését

1919. évi augusztus hó 23-án d. e. 10 óra-kor Szilágyssomlyón, saját üzleti helyiségében fogja megtartani, melyre a szövetkezet tagjai ezennel tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat;

- 1) Két jegyzőkönyv hitelesítő, közgyűlési jegyző és a határozatképesség megállapítása.
- 2) Az 1918—1919. második üzleti év zárszámadás megállapítása, az igazgatóság és a felügyelőbizottsági jelentések tárgyalása s ezekkel kapcsolatban a tiszta nyereség felosztása s a felmentések megadása felett való határozathozatal.
- 3) Alapszabályok értelmében az újonnan jelentkező tagok belépési díjának megállapítása.
- 4) Indítványok.

Szilágyssomlyó, 1919. augusztus 11.

Az igazgatóság.

Eladó Zilahon a Polgári-tér 1. szám alatt levő **Központi szálloda** örök áron családi okok miatt. Az üzlethelyiségek a következőkből áll: Kimérő, étterem, billiárd-szoba, ezen helyiségek berendezéssel együtt. 7 vendégszoba, 2 szeparé, konyha, kamara, veranda, kitűnő kettős pince, 2 jégverem több melléképülettel együtt. Évi fogyasztás 400 hektó bor, 250 hektó sör, 80 hektó pálinka, némi italok. Értekezni lehet Zilahon ifj. Diószeghy József tulajdonossal.

129—1919. végreh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a illetőleg az 1908. évi LXI. t.-c. 79. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szilágyssomlyói járásbíróságnak 1919. P. k. 671. számú végzése következtében dr. Rosenberg Zoltán szilágyssomlyói ügyvéd javára 2790 korona 84 fillér s jár. erejéig 1919. évi február hó 16-án foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 8000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szilágyssomlyói járásbíróság 1919-ik évi P. k. 671/2. sz. végzése folytán 2796 kor. 84 fillér tőkekövetelés, ennek 1918. évi november hó 23. napjától 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 639 korona 20 fillérben biróilag megállapított költségek erejéig a fizetett összeg betudásával, az árverés alperes lakásán, Szilágyssomlyóban leendő megtartására 1919. augusztus 26-ik napjának d. e. 10 órájára határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, becsárón alul is elfognak eladatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára elrendeltetik.

A törvényes határidő a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számíttatik.

Kelt Szilágyssomlyón, 1919. évi aug. 12.

Roska Vertán,
bir. végrehajtó.

A szilágyssomlyói központi szeszfőző szövetkezet.

Tartozik.

Mérleg-számla

Követel.

VAGYON		Összeg		Összesen		TEHER		Összeg		Összesen	
Pénztár számla	—	248447	22			Befizetett üzletrészek	—	118900	—		
Berendezések és ingatlanok	—	173104	—			Hitelezők:					
Pálinka készlet	—	255225	—			Hitelezők számlája	—	349981	08		
Adóssok számla	—	18247	60			Tartalék számla	—	2613	—		
Nyersanyag számla	—	5852	09			Föl nem vett osztalék 1917—					
Értékpapír	—	2200	—	703075	91	1918. évről	—	1171	—		
						Pótár részesedési adóhátralék	—	15760	—	488425	08
						Egyenleg	—			214650	83
				703075	91					703075	91

Tartozik.

Eredmény-számla.

Követel.

VESZTESÉG		Összeg		Összesen		NYERESÉG		Összeg		Összesen	
Költségek és fizetések	—	2426613	78			Pálinkaszámla	—	5175220	77		
Kamat-számla	—	123493	31			Melléktermék számla	—	5118	40	5180339	17
Szesztermelési adók	—	2212231	43								
Tüzelőanyag számla	—	150314	20								
Jutalék	—	19073	37								
Osztalék	—	2925	—								
Kétes követelések	—	31037	25	4965688	34						
Nyereség	—			214650	83						
				5180339	17					5180339	17

Szilágyssomlyó, 1919. június hó 30-án.

A pénztárért:
Kömüves Venczel s. k.,
pénztárnok.

Az igazgatóság:

Nagy Gyula sk. Simay Miklós sk. Donogány János sk. Böllni Sándor sk. Moskovits Menyhért sk. Dr. Antal István sk. Welsz Áron sk.
elnök-igazgató. igazgató. igazgató. igazgató. igazgató. igazgató. ügyv. igazgató.

A könyvelésért:
Duha Géza s. k.,
könyvelő.

Szilágyssomlyó, 1919. június 30.

Megvizsgálta és helyesnek találta:

A felügyelő bizottság:

Nemes Károly sk.

Binder József sk.

Bara K. István sk.

Nyomatott Böllni Sándor könyvnyomdájában Szilágyssomlyón, 1919.